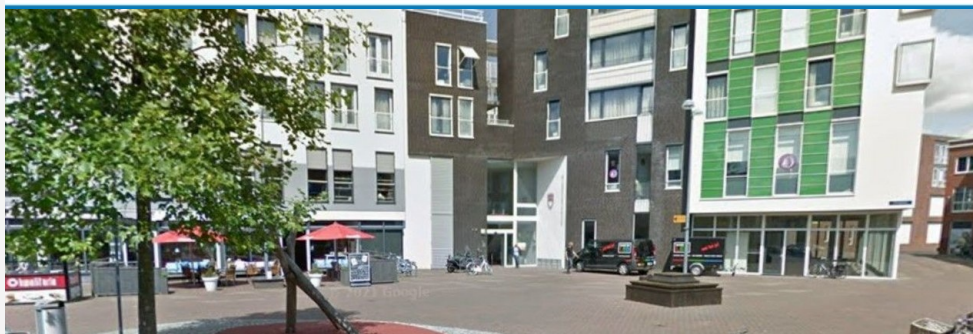

Nieuwsbrief programma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed

Hierbij ontvang je de derde nieuwsbrief van 2026 vanuit het programma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed. Deze nieuwsbrief wordt op onregelmatige basis verzonden als we interessante updates hebben of relevante bijeenkomsten organiseren.

Krijg je deze mail doorgestuurd van iemand anders en wil je deze nieuwsbrief voortaan altijd zelf ontvangen? Abonneer jezelf via onderstaande link.

[Aanmelden voor de nieuwsbrief](#)

Nieuws

Fixteam Drenthe breidt uit naar dorps- en buurthuizen

Goed nieuws voor dorpshuizen, buurthuizen en MFA's in Drenthe! Het Fixteam Drenthe, dat al door heel Drenthe inwoners helpt met kleine energiebesparende maatregelen, breidt zijn werkzaamheden tot en met eind 2026 uit naar maatschappelijk vastgoed.

Minder energieverlies, meer comfort

Veel dorpshuizen vormen het kloppend hart van hun dorp. Hier ontmoeten inwoners elkaar, vinden activiteiten plaats en komen verenigingen samen. Tegelijkertijd staan besturen voor de uitdaging om gebouwen comfortabel, betaalbaar en toekomstbestendig te houden.

Het Fixteam helpt daarbij met praktische maatregelen, zoals:

- het aanbrengen van tochtstrips;
- het plaatsen van radiatorfolie;
- het vervangen van verlichting door LED-verlichting;
- en andere kleine energiebesparende aanpassingen.

Deze maatregelen zijn vaak eenvoudig uit te voeren, maar kunnen direct bijdragen aan een lager energieverbruik en meer comfort.

Praktische hulp voor vrijwilligersbesturen

Vrijwilligersbesturen hebben vaak genoeg op hun bord liggen. Daarom ontzorgt het Fixteam zoveel mogelijk. De Fixers denken mee, voeren kleine maatregelen uit en geven tips om verdere energiebesparing mogelijk te maken. Zo blijft er meer tijd over voor waar het dorpshuis echt om draait: het verbinden van mensen en het versterken van de leefbaarheid in het dorp.

Meld uw dorpshuis direct aan

Wilt u ontdekken welke energiebesparende maatregelen mogelijk zijn in uw dorps- of buurthuis? Dan kunt u zich direct aanmelden bij het Fixteam Drenthe.

[Aanmelden kan via deze knop](#)

Energie label krijgt meer gewicht: wat betekent dit voor uw gebouw?

Heeft uw school, sporthal, buurthuis, zorggebouw of ander maatschappelijk pand al een energie label? Dan is het goed om te weten dat het energie label sinds 29 mei 2026 is vernieuwd. Het label laat niet alleen zien hoe energiezuinig een gebouw is, maar geeft ook meer informatie over hoe het gebouw verder kan verduurzamen.

Voor eigenaren van maatschappelijk vastgoed wordt het energie label steeds belangrijker. Een geldig label is vaak

nodig bij verkoop, verhuur en oplevering van een gebouw. Ook moet het energielabel zichtbaar zijn in advertenties voor verkoop of verhuur. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt hier toezicht op.

Belangrijkste wijzigingen

Sinds 29 mei 2026 is een vernieuwd energielabel van kracht. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- een nieuw en duidelijker ontwerp;
- meer informatie over de energieprestatie van een gebouw;
- inzicht in mogelijke verduurzamingsmaatregelen;
- vermelding van de renovatiestandaard voor utiliteitsgebouwen;
- een energielabelplicht voor monumenten bij verkoop en verhuur.

Voor eigenaren van maatschappelijk vastgoed betekent dit dat het energielabel steeds meer inzicht biedt in de staat van hun gebouw en de stappen die nodig zijn om het toekomstbestendig te maken.

Het vernieuwde energielabel is onderdeel van nieuwe Europese afspraken (EPBD IV). Daarmee wil Europa gebouwen stap voor stap energiezuiniger maken. Een goed moment om te controleren of uw gebouw beschikt over een actueel energielabel en welke kansen er zijn om verder te verduurzamen.

Meer informatie:

[Energietabel voor utiliteitsgebouwen \(RVO\)](#)

[Ontwikkelingen EPBD IV \(IPLO\)](#)

Onderzoek Hanze afgerond: Drentse dorpshuizen zetten mooie stappen richting de toekomst

Isoleren, zonnepanelen, ledverlichting, warmtepompen... als er één conclusie uit het onderzoek van de Hanzehogeschool naar voren komt, dan is het wel dat Drentse dorpshuizen niet stilzitten. Sterker nog: veel besturen zijn al volop bezig met het verduurzamen van hun gebouw.

Voor het onderzoek spraken onderzoekers met bestuurders uit heel Drenthe en vulden 96 dorpshuizen een vragenlijst in. Daaruit blijkt dat de belangrijkste reden om te verduurzamen eigenlijk heel logisch is: de energierekening betaalbaar houden. Want iedere euro die niet naar de energieleverancier gaat, kan worden ingezet voor activiteiten, verenigingen en de leefbaarheid van het dorp.

Andere uitkomsten van het onderzoek zijn:

- Dorpshuizen hebben geïnvesteerd in verduurzaming, zoals isolatie, zonnepanelen, ledverlichting en warmtepompen.
- Vrijwilligersbesturen hebben behoefte aan ondersteuning bij technische keuzes, subsidies, financiering en regelgeving.
- Onzekerheid over de afschaffing van de salderingsregeling leeft bij veel dorpshuizen.
- Verdere verduurzaming hangt vaak af van beschikbare tijd, kennis en capaciteit van vrijwilligers.

Conclusie:

Het onderzoek laat zien dat verduurzamen niet altijd eenvoudig is. Vrijwilligersbesturen hebben te maken met technische keuzes, subsidies, offertes en veranderende regelgeving. De uitkomsten helpen ons beter te begrijpen waar dorpshuizen tegenaan lopen en welke ondersteuning nodig is. Zo leidde een veelgestelde vraag over de afschaffing van de salderingsregeling tot aanvullend onderzoek naar de gevolgen voor zonnepanelen en investeringen (zie bericht hieronder).

Het onderzoek is afgerond, maar de ondersteuning gaat door. Heeft u vragen over de uitkomsten of over jullie verduurzamingsplannen? Mail naar maatschvastgoed@drenthe.nl of neem contact op met de BOKD.

Gevolgen afschaffing salderingsregeling

Wat betekent de afschaffing van de salderingsregeling voor dorps- en buurthuizen en gebouwen van sportverenigingen?

Om daar meer inzicht in te krijgen, start de provincie Drenthe samen met BOKD en SportDrenthe een

onderzoek. Onderzoeker Joran Nanninga brengt de mogelijke gevolgen voor energiekosten, verduurzamingsplannen en het gebruik van zonnepanelen in kaart.

In de komende periode benadert Joran besturen van dorpshuizen, buurthuizen en sportverenigingen voor hun ervaringen en inzichten.

Wilt u zelf input leveren of aandachtspunten meegeven? Mail dan naar maatschvastgoed@drenthe.nl.

Pilot Fondsencoach bij BOKD

We starten samen met BOKD een pilot die organisaties helpt om hun plannen concreet verder te brengen. Dit aanbod is voortgekomen uit het onderzoek dat de Hanze heeft uitgevoerd (zie bericht hierboven).

Met deze pilot wil provincie Drenthe onderzoeken hoe BOKD structureel deze maatschappelijke organisaties kan ondersteunen om deze stap daadwerkelijk te zetten. Daarbij staat niet het overnemen van werkzaamheden centraal, maar het versterken van de zelfredzaamheid van organisaties.

BOKD ondersteunt organisaties bij het ontwikkelen van projectplannen, het in beeld brengen van financieringsmogelijkheden, het schrijven van subsidie- en fondsenaanvragen en het vinden van de juiste samenwerkingspartners. De organisaties blijven nadrukkelijk zelf verantwoordelijk voor het schrijven van de plannen en de uitvoering.

De pilot loopt van september tot en met december 2026 en onderzoekt hoe maatschappelijke organisaties ook in de toekomst goed ondersteund kunnen worden bij hun verduurzamingsopgave.

Provincie Drenthe helpt musea op weg met verduurzaming

Drentse musea krijgen praktische ondersteuning bij het verduurzamen van hun gebouwen en collectiebeheer. De provincie Drenthe is samen met Platform Drentse Musea en Stichting Erfgoed & Publiek gestart met het Programma Verduurzaming Drentse Musea. Met het programma krijgen musea praktische ondersteuning bij het verduurzamen van hun gebouw, waarbij ook rekening wordt gehouden met de eisen die het bewaren en presenteren van een collectie stelt.

Verduurzamen is voor musea niet altijd eenvoudig. Energie besparen is belangrijk, maar maatregelen zoals isoleren, anders verwarmen of ventileren kunnen ook invloed hebben op het binnenklimaat en daarmee op de collectie. Wat in het ene museum goed werkt, is in een ander gebouw misschien helemaal niet mogelijk. Daarom kijkt het programma per museum naar wat nodig, haalbaar en verantwoord is.

Advies op locatie

Eind augustus en begin september worden tien deelnemende musea bezocht voor een intakegesprek op locatie. Samen met het museum wordt gekeken naar het gebouw, de installaties, het energieverbruik, het binnenklimaat en de wensen en mogelijkheden voor verduurzaming. Op basis daarvan wordt bepaald welke ondersteuning het beste aansluit bij de situatie van het museum.

Het doel is om musea niet alleen inzicht te geven in mogelijke maatregelen, maar vooral te helpen om keuzes te maken die praktisch uitvoerbaar zijn en passen bij het gebouw, de collectie en de organisatie.

Meten als basis voor verduurzaming

Naast individuele begeleiding organiseert het programma gezamenlijke workshops en kennisbijeenkomsten. Op 24 augustus vindt de bijeenkomst 'Meet je klimaat, maar wat doe je ermee?' plaats.

Tijdens deze praktische cursus staat het meten van temperatuur en luchtvochtigheid centraal. Deelnemers leren hoe zij dataloggers op de juiste manier kunnen inzetten, hoe meetgegevens kunnen worden geïnterpreteerd en wat deze informatie vertelt over het binnenklimaat van een museum. Vervolgens wordt de koppeling gemaakt met verduurzaming: welke maatregelen zijn mogelijk om het energieverbruik te verminderen zonder onnodige risico's voor de collectie?

Vervolg sluit aan bij vragen uit de musea

De komende periode volgen meer bijeenkomsten over onderwerpen die bij de deelnemende musea spelen. De inhoud wordt mede bepaald aan de hand van de intakegesprekken. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan over financieringsmogelijkheden, energiebesparende maatregelen, isolatie, installaties en andere duurzame oplossingen.

Musea die nog niet deelnemen aan het programma kunnen zich nog melden. Samen met hen wordt bekeken of en op welke manier zij kunnen aansluiten.

Meer informatie en aanmelden

Drentse musea die meer willen weten over het Programma Verduurzaming Drentse Musea, willen deelnemen aan de bijeenkomst op 24 augustus of belangstelling hebben voor het verduurzamingstraject, kunnen contact opnemen via info@platformdrentsemusea.nl of nina@vindprojecten.nl.

Kort nieuws

Monitoring VMV-programma in volle gang

De jaarlijkse monitoring van het Programma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed (VMV) is gestart. Naast de verzamelde cijfers en adviezen kijken we ook naar de praktijk: wat is de ervaring van de deelnemers?

In augustus en september benadert Fleur Dagelet ongeveer 70 deelnemers aan het VMV-programma om ervaringen, resultaten en vervolgstappen op te halen. Deze inzichten geven een beter beeld van de impact van het programma en helpen om het aanbod verder te verbeteren. Zo blijft het programma aansluiten bij de praktijk van maatschappelijke organisaties in Drenthe.

Heeft u vragen, tips of wilt u zelf uw ervaring delen? Mail naar maatschvastgoed@drenthe.nl.

Kick-off campagne: 'Isoleren? Natuurlijk'

Je gebouw isoleren is een van de slimste stappen die je kunt zetten. Het bespaart energie, verlaagt je energierekening en maakt je woning comfortabeler. Maar wist je dat het ook nóg beter kan? Natuurlijke isolatiematerialen, zoals hennep, vlas of cellulose, zijn een duurzaam alternatief voor traditionele materialen.

Isoleren met natuurlijke materialen biedt kansen. Daarom starten de provincie Drenthe en Building Balance de campagne 'Isoleren? Natuurlijk'.

Tijdens een inspirerende kick-off op 2 september brengen we partners uit de hele keten samen om kennis te delen, samenwerking te versterken en samen werk te maken van biobased bouwen en isoleren. Dat doen we op een bijzondere locatie: tussen de hennepvelden van Landgoed Scholtenszathe in Klazienaveen.

[Bekijk de uitnodiging en meld je aan](#)

Financiering en leningen

NIEUW: Maatschappelijk Vastgoedlening

Veel maatschappelijke organisaties willen hun gebouwen verduurzamen, maar zien plannen regelmatig stranden door een gebrek aan financiële middelen. Om die drempel te verlagen heeft BNG Duurzaamheidsfonds de **Maatschappelijk Vastgoedlening** geïntroduceerd.

De lening is bedoeld voor eigenaren en beheerders van maatschappelijk vastgoed, zoals scholen, sportverenigingen, buurthuizen, bibliotheken, kerken en kleine zorginstellingen.

Waarvoor is de lening bedoeld?

De lening kan worden gebruikt voor onder meer:

- Isolatie van gebouwen
- HR++-glas

- Warmtepompen
- Zonnepanelen
- Batterijsystemen voor energieopslag
- Funderingsherstel

Hiermee kunnen organisaties niet alleen hun energieverbruik verlagen, maar ook zorgen voor een comfortabeler en toekomstbestendig gebouw.

Feiten en cijfers op een rij:

- € 130 miljoen aan leningen beschikbaar
- Je kunt lenen vanaf € 50.000 tot € 1 miljoen met een maximale looptijd van 20 jaar
- Tot 100% financiering van de investering mogelijk
- 2,65% rentekorting voor leningen tot € 250.000
- De lening kan worden gecombineerd met subsidieregelingen zoals DUMAVA.

Meer weten?

SVn treedt op als fondsmanager en verzorgt het volledige proces, van aanvraag tot uitbetaling.

[Meer informatie is hier te vinden.](#)

DUMAVA 2026: €405 miljoen beschikbaar

Voor verduurzaming van maatschappelijk vastgoed is in 2026 €405 miljoen subsidie beschikbaar via de DUMAVA-regeling.

De aanvraagperiode loopt van 1 juni tot en met 16 oktober 2026. Eén ding om vooraf te weten: je vraagt de subsidie aan voordat je begint met de werkzaamheden of een contract tekent. Dat geeft je mooi de tijd om je plannen rustig op een rij te zetten.

Advies ontvangen maar nog vragen?

Heb jij een energieadvies ontvangen maar zit je nog met vragen? Geef dit dan aan. Alleen dan kunnen we je helpen. Mail naar maatschvastgoed@drenthe.nl.

Informatie over financieringen via Wegwijzers

Voor het betalen van verduurzaming zijn er naast DUMAVA verschillende financieringen en subsidieregelingen beschikbaar. Als je een financieringsroute wilt uitstippelen, is de Wegwijzer financiering een goed uitgangspunt. Deze zijn ontwikkeld door RVO.

In deze wegwijzer vind je voor verschillende soorten maatschappelijk vastgoed een overzichtelijk stappenplan. Daarnaast worden ook de subsidiemogelijkheden toegelicht.

[Download een wegwijzer](#)

Maatschappelijke Energielening

De Maatschappelijke Energielening is een lening bestemd voor maatschappelijke organisaties die beschikken over eigen vastgoed of accommodatie.

Deze Energielening wordt gefinancierd door het Energiefonds Drenthe financiert met de Maatschappelijke Energielening organisaties die willen investeren in de verduurzaming van het eigen vastgoed door middel van energiebesparing en/of duurzame energie-opwek.

Rentepercentage

- Looptijd van 10 jaar: 0% rente
- Looptijd van 15 jaar: 1% rente

Ook andere leningen van het EFD zijn interessant voor maatschappelijke organisaties, denk aan de Energielening Batterijen.

De Maatschappelijke Energielening wordt mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de Provincie Drenthe en het Ministerie van Volksgezondheid en Ruimtelijke Ordening.

[Lees verder op de website van Energiefonds Drenthe](#)

Alle informatie in 1 flyer

Voor enkele doelgroepen hebben we overzichtelijke flyers van ons aanbod. Download ze hieronder!

[Flyer voor zorgboerderijen](#)

[Flyer voor kinderopvang](#)

[Flyer voor dorpshuizen](#)

[Flyer voor eerstelijnszorgorganisaties](#)

Goed voorbeeldproject

Zomerbad Peize van stroomnet af met 2 grote accu's

Zomerbad Peize heeft woensdag 1 juli met een officiële opening twee grote opslagaccu's in gebruik genomen. De accu's, met samen een capaciteit van 240 kWh, moeten ervoor zorgen dat de opgewekte energie van de eigen zonnepanelen kan worden opgeslagen en gebruikt. En dat losgekoppeld van het stroomnet.

Daarmee heeft het zwembad zijn verduurzamingstraject van de afgelopen tien jaar afgerond.

[Lees verder op RTV Zultse](#)

Foto: Evert Buiten

Over het programma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed

Verduurzamen is voor maatschappelijk vastgoedeigenaren een grote opgave. De provincie Drenthe ondersteunt hen hierin met het programma Verduurzamen Maatschappelijk Vastgoed. Alle maatschappelijk vastgoedeigenaren die in aanmerking komen, krijgen gratis kennis en kunde voor het ontwikkelen van een plan van aanpak voor de verduurzaming van hun vastgoed.

Projectteam:

Ugo Leever, Rinze Douma en Leanne Reinders

Website: [Programma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed](#)

E-mail: maatschvastgoed@drenthe.nl

Telefoon: 0592 36 55 55

Privacy

We vinden privacy en transparantie erg belangrijk. De gegevens die we gebruiken voor deze mailing verstrekken we daarom niet aan derden en gebruiken we ook niet voor andere doeleinden. Op [de website](#) vindt u onze volledige privacyverklaring.

Wilt u de e-mails over dit onderwerp niet meer ontvangen? Geen probleem, dan kunt u zich uitschrijven door op 'afmelden' onderaan deze e-mail te klikken.

[Bekijk de webversie](#)

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.

Als u geen mail meer over dit onderwerp wilt ontvangen, kunt u zich hier [AFMELDEN](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u post@drenthe.nl toe aan uw adresboek.